

MINISTER ŚRODOWISKA

DLP-VIII-070/34 / 36930 /14/

dot. BPS/043-60-2597/14

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 12.03.14
nr. 1439 podpis. [signature]

Warszawa, 2014-09-10

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 11.09.14.
nr. 3742 podpis. [signature]

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Odpowiadając na oświadczenie złożone w dniu 7 sierpnia 2014 r. przez senator Andżelikę Możdżanowską, przesłane przy piśmie Marszałka Senatu z dnia 13 sierpnia 2014 r., przedkładam następujące odpowiedzi na zadane pytania.

Zgodnie z art. 50 ust. 1b ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie Skarb Państwa odpowiada za szkody wyrządzone przez zwierzęta łowne tj. przez dziki, łosie, jelenie, danielę i sarny, na obszarach niewchodzących w skład obwodów łowieckich. Art. 46 ust. 1 ustawy Prawo łowieckie ogranicza szkody łowieckie do szkód w uprawach i płodach rolnych wyrządzonych przez ww. gatunki zwierzyny oraz do szkód wyrządzonych przy wykonywaniu polowania. Wobec braku ustawowej definicji pojęcia uprawy rolnej należy stosować uchwałę 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2007 r., III CZP 67/07, zgodnie z którą uprawą rolną jest każda uprawa prowadzona na gruncie rolnym.

Kluczowym dla stwierdzenia odpowiedzialności Skarbu Państwa jest zatem ustalenie rodzaju użytku gruntowego, na którym doszło do szkody. Fakt, że do szkody doszło na gruncie znajdującym się w granicach administracyjnych danego miasta, nie jest zatem rozstrzygający dla powstania odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa. W granicach tych znajdują się bowiem mogą również grunty rolne – np. grunty ogródków działkowych, które zgodnie z rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454) zaliczane są do użytków rolnych

Wyklucza to zatem odpowiedzialność Skarbu Państwa na podstawie Prawa łowieckiego za szkody w uprawach prowadzonych na gruntach innych niż rolne oraz za inne szkody w mieniu, np. za uszkodzenia płotów i ogrodzeń.

Przepis o własności zwierząt łownych Skarbu Państwa można traktować przede wszystkim jako przepis, który uprawnia państwo do gospodarowania zwierzyną jako dobrem ogólnonarodowym w sposób zapewniający jej ochronę i zachowanie bioróżnorodności. Przepis ten nie stanowi natomiast podstawy do odpowiedzialności Skarbu Państwa za jakiegokolwiek szkody wyrządzone przez zwierzynę. Nie wyklucza to możliwości dochodzenia odszkodowania na zasadach ogólnych Kodeksu cywilnego, w szczególności na podstawie art. 417 k.c.

Ewentualne roszczenie odszkodowawcze na podstawie art. 417 k.c. za szkody wyrządzone na terenie miast nie może zostać skierowane przeciwko innym organom lub podmiotom wykonującym władzę publiczną. Wskazanie organu lub podmiotu ponoszącego odpowiedzialność odszkodowawczą wymaga jednak ustalenia przepisu, który nakładałby na określony organ lub podmiot obowiązek zapobiegania wyrządzaniu przez zwierzynę szkód w przydomowych ogródkach lub trawnikach i który został naruszony bezprawnym działaniem lub zaniechaniem tego organu lub podmiotu. Rozważyć można natomiast odpowiedzialność odszkodowawczą gminy, na której ciąży obowiązek zaspokajania zbiorowych potrzeb mieszkańców gminy, w szczególności w zakresie utrzymania czystości i porządku oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli [art. 7 ust. 1 pkt 3 i 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.)], jeżeli do szkody doszło w wyniku zaniechania gminy przy wykonywaniu należących do niej zadań własnych.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że ograniczenie w Prawie łowieckim odpowiedzialności Skarbu Państwa do szkód w uprawach i płodach rolnych, określone w Kodeksie cywilnym zasady ogólne, które uzależniają odpowiedzialność od związku pomiędzy szkodą a bezprawnym zaniechaniem przy wykonywaniu władzy publicznej oraz fakt, że zwierzyna stanowi element środowiska przyrodniczego, które w bardzo ograniczonym stopniu ulega władztwu człowieka, mogą prowadzić do sytuacji, w której odpowiedzialności za szkody w przydomowych ogródkach i trawnikach i działkach rekreacyjnych nie będzie ponosił żaden podmiot, a jedyną możliwością ich zapobiegania będzie poczynienie zabezpieczeń we własnym zakresie.

Odpowiadając na pytanie dotyczące:

- stanu populacji dzików w Polsce:

Rok	Liczebność (tys. szt.)	Pozyskanie (tys. szt.)
2000	118,3	93,0
2005	173,5	138,0
2010	249,9	218,0
2014	284,6	242,5

- wysokość odszkodowania wypłaconego za jedną szkodę wyrządzoną w uprawach i płodach rolnych przez zwierzynę (Polski Związek Łowiecki nie prowadzi osobnej statystyki dla dzików) w 2012 r. – 761,30 zł (przy 60657 ostatecznych protokołach szacowania szkody) a w 2013 r. 890,90 zł (przy 63162 protokołach).

- w celu zapobieżenia zwiększającej się populacji dzików zostało wydane polecenie zwiększenia planów pozyskania dzików w łowieckim roku gospodarczym 2014/15 o 30 % lub więcej z uwagi na zagrożenie opłacalności produkcji rolniczej oraz zagrożenie afrykańskim pomorem świń. Pismo z dnia 14 marca 2014 r. DLP-VIII-670/2/10824/14 w tej sprawie zostało skierowane do Polskiego Związku Łowieckiego jako przygotowującego roczne plany łowieckie oraz Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, której przedstawiciele je zatwierdzają. Obecnie ogólny plan pozyskania wynosi 326 tys. sztuk.

- faktyczne pozyskanie dzików rozpoczyna się po zebraniu zbóż i siana z pól a możliwość pozyskiwania wszystkich dzików bez względu na płeć po 15 sierpnia. Ilości przewidziane do pozyskania winny zostać zrealizowane do 31 marca 2015 r. co będzie znacznie ułatwione z uwagi na okres organizowania polowań zbiorowych na dziki od 1 października. Podniesiona w pytaniu możliwość dodatkowej redukcji dzików może mieć miejsce w określonych sytuacjach przewidzianych w art. 45 ust. 1, 2 i 3 ustawy Prawo łowieckie i może być rozpatrywane przy znacznym wzroście populacji dzików w połączeniu z niewykonaniem planów oraz stworzonym tym stanem zagrożeniami.

Niskie wykonanie planów pozyskania dzików na terenie województwa podlaskiego jest spowodowane ograniczeniami nałożonymi przez służby weterynaryjne z uwagi na pojawienie się przypadków ASF wśród dzików i związanym z tym zakazem polowań w strefie zagrożenia oraz wywozu pozyskanych tusz. Ponadto pojawił się problem zbycia pozyskanych dzików, których tusze nie są skupowane w punktach skupu dziczyzny właśnie z uwagi na możliwość zakażenia wirusem ASF także skupionych już innych gatunków zwierzyny i poniesienia poważnych strat. Należy tutaj dodać, że środki uzyskane ze sprzedaży pozyskanej zwierzyny są podstawowym źródłem realizowania wypłat odszkodowań posiadaczom zniszczonych upraw i płodów rolnych.

- resort podjął zobowiązanie rozpatrzenia możliwości zmiany przepisów dotyczących okresów polowań na dziki tzn. umożliwienia polowania na wszystkie dziki (w tym lochy) i przez organizowanie w obwodach łowieckich polowań zbiorowych, przez cały rok. Postulowane jest również rozszerzenie składu komisji szacujących szkody o przedstawicieli organizacji rolniczych i samorządów.

- kwestia wypłaty odszkodowań łowieckich przez budżet państwa była już niejednokrotnie podnoszona, ale z uwagi na skutki finansowe nie doczekała się inicjatywy legislacyjnej. Konieczna jest bowiem zmiana przepisów ustawy Prawo łowieckie a może to stać się także z innej inicjatywy niż resortu środowiska.

z przedstawieniem
Z up. MINISTRA
PODSEKRETARZ STANU
GŁÓWNY KONSERWATOR PRZYRODY
Piotr Otański
Piotr Otański

Do wiadomości:

1. Sekretariat Prezesa Rady Ministrów w KPRM,
2. Biuro Ministra Środowiska w/m
3. a/a